

Sygn. akt IV U 20/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2018 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący: SSR Maja Snopczyńska

Protokolant : Karolina Nowicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 kwietnia 2018 roku w Ś.

sprawy z odwołania **H. S.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

w sprawie (...)z dnia 30.11.2017 roku

o zwrot świadczenia rehabilitacyjnego

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. w sprawie (...) z dnia 30.11.2017 roku w ten sposób, iż stwierdza, że powódka H. S. posiada uprawnienia do otrzymania świadczenia rehabilitacyjnego opisanego w decyzji z dnia 29.06.2017 roku i ustala brak obowiązku zwrotu pobranego świadczenia rehabilitacyjnego opisanego w zaskarżonej decyzji.

UZASADNIENIE

Powódka H. S. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. z dnia 30 listopada 2017 roku, zobowiązującej ją do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia. W uzasadnieniu podniosła, że dopełniła wszelkich formalności zgodnie z uzyskaną informacją, wskazała, że pobierała świadczenie rehabilitacyjne, złożyła wnioski o emeryturę i otrzymała decyzję przyznającą świadczenie emerytalne z jednoczesną informacją, że jego wypłata zostaje zawieszona z uwagi na trwające zatrudnienie; powódka została zobowiązana do przedłożenia świadectwa pracy; rozwiązała umowę o pracę i przedłożyła w ZUS świadectwo; pozbawienie powódki prawa do świadczenia rehabilitacyjnego z jednoczesnym uniemożliwieniem otrzymywania emerytury jest pozbawieniem prawa do jakiegokolwiek świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm, podnosząc, iż powódka pobierała jednocześnie emeryturę oraz świadczenie rehabilitacyjne.

W toku postępowania Sąd ustalił

następujący stan faktyczny:

Powódka była zatrudniona na podstawie umowy o pracę w Gospodarczym Banku Spółdzielczym w S..

W okresie od 22 marca do 16 listopada 2017 roku powódka pobierała świadczenie rehabilitacyjne.

Decyzją z dnia 18 października 2017 roku powódce przyznano świadczenie emerytalne równocześnie zawieszając wypłatę tego świadczenia z uwagi na kontynuację zatrudnienia. Decyzję tę przekazano do wysłania w dniu 23

października 2017 roku. W dniu 6 listopada 2017 roku powódka złożyła wniosek o podjęcie wypłaty emerytury. Decyzją z 15 listopada 2017 roku podjęto wypłatę emerytury od 1 listopada 2017 roku. Decyzję tę przekazano do wysłania w dniu 15 listopada 2017 roku.

Decyzją z dnia 30 listopada 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. odmówił powódce prawa do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 1 października do 16 listopada 2017 roku i zobowiązał powódkę do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia rehabilitacyjnego z funduszu chorobowego w kwocie 1.818 zł za okres od 1 do 30 października 2017 roku.

Dowód: akta ZUS (dotyczące decyzji i akta emerytalne) – w załączeniu

W tak ustalonym stanie faktycznym

sąd zważył:

Odwołanie podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art. 84 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 121 ze zmianami) osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11.

Zgodnie zaś z art. 84 ust 2 powyżej cytowanej ustawy za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważane są:

1) świadczenia, które zostały wypłacone pomimo zaistnienia okoliczności powodujących:

- a) ustanie prawa do świadczeń,
- b) wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części,

jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania;

2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia.

Przepis ten, ustanawiając obowiązek zwrotu świadczenia przez osobę, która pobrała nienależne świadczenie, wskazuje istotną cechę nienależnie pobranego świadczenia w ujęciu u.s.u.s, tj. świadomość (złą wiarę) osoby pobierającej świadczenie co do nieprzysługiwania tego świadczenia w całości lub w części od początku albo w następstwie później zaszłych zdarzeń. Obowiązek zwrotu świadczenia obciąża więc tylko tego, kto przyjął świadczenie w złej wierze, mając świadomość jego nienależności. Dotyczy to zarówno osoby, która została pouczona o okolicznościach dotyczących braku prawa do pobierania świadczenia (art. 84 ust. 2 pkt 1 u.s.u.s.), jak i osoby, która uzyskała świadczenie na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd organu wypłacającego świadczenie (art. 84 ust. 2 pkt 2 u.s.u.s.). Świadomość nienależności świadczenia może mieć źródło w pouczeniu udzielonym przez organ rentowy co do okoliczności powodujących konieczność zwrotu świadczenia, bądź też może wynikać z zawinionego działania osoby, która spowodowała wypłatę świadczeń.

W orzecznictwie sądowym, dotyczącym problematyki zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, ugruntowany jest pogląd o możliwości domagania się przez organ rentowy zwrotu nienależnie pobranego świadczenia tylko wówczas, gdy ubezpieczonemu można przypisać złą wolę, przy czym dla ustalenia obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia, decydujące znacznie ma świadomość i zamiar ubezpieczonego, który pobrał świadczenie w złej wierze.

W niniejszej sprawie nie można uznać, by powódka pobrała świadczenie w złej wierze, albowiem nie zostały spełnione przesłanki z art. 84 ust. 2 powołanej ustawy z dnia 13 października 1998 roku. Podkreślić należy, że oba świadczenia były przyznane przez ten sam organ, tym samym nie można powódce stawiać zarzutu, że mogła mieć świadomość, że świadczenie rehabilitacyjne jest wypłacane nieprawidłowo. Nie można też powódce stawiać zarzutu, że nie zawiadomiła ZUS o fakcie przyznania jej emerytury, skoro emeryturę otrzymuje od tego samego organu. Ponadto nie można pominąć okoliczności, że wprawdzie powódce przyznano prawo do świadczenia emerytalnego decyzją z dnia 18 października 2017 roku, a więc w trakcie pobierania świadczenia rehabilitacyjnego lecz jednocześnie zawieszono jego wypłatę. Nie można utożsamiać posiadania uprawnienia do świadczenia emerytalnego z jego pobieraniem. Powódka - jak wynika z akt rentowych - w okresie pobierania zasiłku rehabilitacyjnego nie otrzymywała świadczenia emerytalnego. Dopiero bowiem decyzją z dnia 15 listopada 2017 roku podjęto wypłatę świadczenia emerytalnego od 1 listopada 2017 roku, zaś świadczenie rehabilitacyjne powódka otrzymywała do 30 października 2017 roku. Tym samym brak jest okresu w którym powódka otrzymywałaby oba świadczenia.

Dodatkowo wskazać należy, że w aktach sprawy brak jest potwierdzeń doręczenia powódce decyzji ZUS. Decyzje przyznającą emeryturę i zawieszającą jej wypłatę skierowano do wysyłki 23 października 2017 roku, zaś nie wiadomo kiedy powódka ją otrzymała, zaś decyzja w której podjęto wypłatę emerytury została wydana dopiero 15 listopada 2017 roku. Trudno więc zarzucać powódce złą wolę skoro w okresie pobierania świadczenia rehabilitacyjnego nie miała świadomości o przyznanej emeryturze. Ponadto nie sposób nie podkreślić, że to strona pozwana wydawała decyzje zarówno określające okres otrzymywania świadczenia rehabilitacyjnego, jak i daty od kiedy przyznano powódce emeryturę i kiedy podjęto jej wypłatę.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że pouczenie osoby pobierającej świadczenie o okolicznościach powodujących ustanie prawa do świadczenia albo wstrzymania wypłaty świadczenia w całości lub części ma doniosły charakter z uwagi na fakt, iż przesądza o świadomości ubezpieczonego pobrania świadczenia bez podstawy prawnej. Powinno ono zawierać informację o okolicznościach, których wystąpienie spowoduje brak prawa do świadczenia lub wstrzymanie jego wypłaty w całości lub części oraz zobowiązanie powiadomienia organu rentowego o zajściu ww. okoliczności. Obowiązek udzielenia pouczenia obciąża organ rentowy, który w przypadku sporu zobowiązany jest do wykazania skutecznego doręczenia prawidłowego pouczenia adresatowi. W przypadku braku potwierdzenia doręczenia przesyłki zawierającej stosowne pouczenie organ rentowy skuteczność doręczenia może wykazywać innymi dowodami. Strona pozwana nie wykazała natomiast, aby powódka pouczona została o braku prawa do pobierania świadczeń i skutkach pobierania nienależnego świadczenia.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, iż brak było materialnej podstawy pozbawienia powódki uprawnienia do otrzymania świadczenia rehabilitacyjnego i żądania od powódki zwrotu tego świadczenia i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję, ustalając jednocześnie brak obowiązku zwrotu pobranego świadczenia rehabilitacyjnego.